

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A halálraitelt Rudasfürdő*

Forrás: .....

Pesti Hírlap

Bp

(Hely)

1925. 3. 17.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Ol)

Osztályozás

Tárgy

613.47

Hely

Rudasfürdő

Idő

1925

Személy

Közp. nyo

A halálraitelt Rudasfürdő.

Ott gubbaszt a Duna mellett egy csudálatosan szép vulkanikus hegy tövében, elhagyatva, mint régmúlt századok roskadozó emléke. Az izléstelenül hozzáépített üzletakra az üzleti élelmesség esűf reklámtáblákat függesztett, tövében a csodás gyógyhatású Hungária-forrás felett egy hangyabolyyszerű izléstelen tákolmányt emeltek. Az elhanyagolt fürdőhelyiségekben hull a vakolat, rozoga az ablak és ajtó.

Ezt a ritka hatású gyógyforrást, amely hajdan egész Keletnek gyógyfürdője volt, ahova a rácok, bulgárok, bosnyákok, törökök és albánok hordták az aranyakat, megölte a fővárosi közigazgatás. Ez a fürdő restaurálva, kellő vezetés mellett világhírűvé válnék — most vezetés nélkül, elhanyagolva, átadták az enyészetnek. A forrást az 1500-as években már egész Keleten ismerték. II. Szulejmán szultán a nagyvezérek előtt úgy emlegeti, mint azoknak a kincseknek egyikét, amelyért érdemes lesz Budát megostromolni. A török hódítás után *Musztafa* pasa Frangepán Péter kalocsai érsek házáat, melynek tövében a forrás fakadt, leromboltatta és helyébe építette a „zöld oszlopu“ fürdőt. Ennek nyolcoszlopos terme, mint építészeti remek, még ma is épségben látható. *Brown*, az e korbéli híres angol utazó, csodálattal említi a forrás nagyszerűségét. Buda elfoglalása után az egész Balkán évszázadokon keresztül látogatta a híressé vált fürdőt.

Lipót császár 1703-ban a fürdőt mai mostohájának, a fővárosnak, ajándékozta. A főváros tevékenysége mindössze annyi volt, hogy 1831-ben kő- és kádfürdőket építtetett hozzá, meglehetősen izléstelenül, 1883-ban pedig még célszerűtlenebbül és izléstelenebbül új gőz- és népfürdőt. Sajátságos, hogy a főváros a Rudasfürdővel mennyire mostohán bánt. Lehetséges, hogy a jelentőségével nem volt tisztában és legtöbbször talán az volt a hiba, hogy sorsát nem a hozzáértők irányították, hanem a protekciósook.

A gyógyforrás a Gellérthegy oldalából ered, még pedig öt forrásból, amelyek huszonnégy óra alatt körülbelül 11 ezer hektoliter 45—47 fokos vizet termelnek. Töle néhány méternyire az ivókurára alkalmas Hungária-forrás fakad, amelynek lithium- és brómtartalma a világhírű emsi vízhez hasonlít. Brómtartalomra nézve azonban az emsi hatszor felülmulja. A főváros összes gyógyforrásai a Rudasfürdő vizével együtt közös medencéből erednek. Ez a medence úgy keletkezett, hogy a márgában és a kiscelli agyagon a Kálvária-hegynél és a Hídegkútnál egészen a Várhegyig huzódó repedés támadt és átszivárog rajta a talajvíz és az eső. Gyógyhatása onnan származik, hogy kilúgozzák azok a kőzetek, amelyeken keresztül hatol. A legradioaktívabb vizek egyike. Ezenkívül nagymennyiségű meszet, magnéziát és szabad szénsavat tartalmaz.

A Rudasfürdő alkalmas módon renoválva idevonzaná az idegeneket. Pár héttel ezelőtt angol vállalkozók, akik a víz hatását nem is ismerik, azt az ajánlatot tették a fővárosnak, hogy renoválják a fürdőt. Nem tudjuk, foglalkozott-e a fővárosi tanács ezzel az ügyvel. A Rudasfürdő központja lehetne az idegenforgalomnak, felhívhatná a külföld figyelmét Budapest egyéb hasonló gyógyhatású vizeire, de a főváros csodálatos módon nem tartotta eddig érdekesnek, hogy ezzel a kérdéssel tiszletszerűleg foglalkozzék.

Dr. Bencsik Gyula

városi házinnyomda 1923